

Trvalá kardiostimulace v praxi: její indikace, způsoby a komplikace

MUDr. Ondřej Süssenbek

14.5.2023

XXXI. VÝROČNÍ SJEZD
ČESKÉ KARDIOLOGICKÉ
SPOLEČNOSTI

Pacing of the specialized His-Purkinje conduction system: 'back to the future'

Edoardo Bressi^{1,2*}, Domenico Grieco¹, Karol Čurila³, Francesco Zanon⁴, Lina Marcantoni⁴, Jose Angel Cabrera⁵, Ermenegildo De Ruvo¹, Kevin Vernooy², and Leonardo Calò¹

**BACK
TO THE
FUTURE**

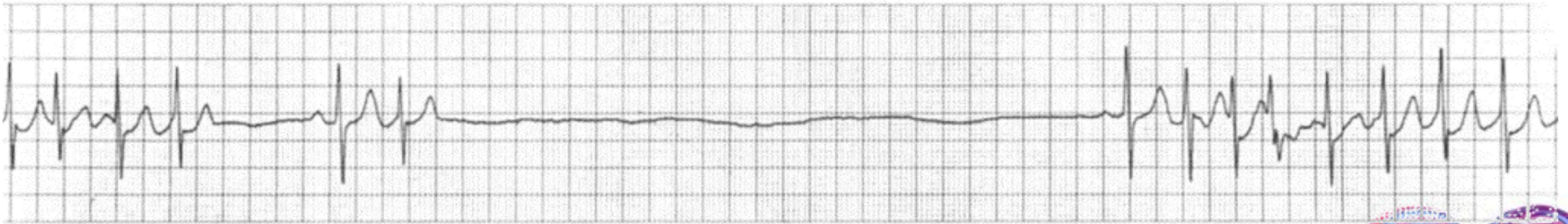
**EHRA clinical consensus statement
on conduction system pacing implantation:
endorsed by the Asia Pacific Heart Rhythm
Society (APHRS), Canadian Heart Rhythm
Society (CHRS), and Latin American Heart
Rhythm Society (LAHRS)**

Haran Burri ^{1*}, Marek Jastrzebski², Óscar Cano^{3,4}, Karol Čurila⁵, Jan de Pooter⁶, Weijian Huang⁷, Carsten Israel⁸, Jacqueline Joza⁹, Jorge Romero¹⁰, Kevin Vernooy¹¹, Pugazhendhi Vijayaraman¹², Zachary Whinnett¹³, and Francesco Zanon¹⁴

Indikace trvalé kardiostimulace

Onemocnění sinusového uzlu:

- Sinusová bradykardie
- Chronotropní inkompetence
- Sick sinus syndrom (brady-tachy)
- SA blokáda

Indikace trvalé kardiostimulace

Muž, 85let, asymptomatický; Holter-EKG: SR, $\emptyset$ frekvence 64/min, v noci **40-50/min**, nejdelší **pauza 3,5s** na podkladě SA blokády

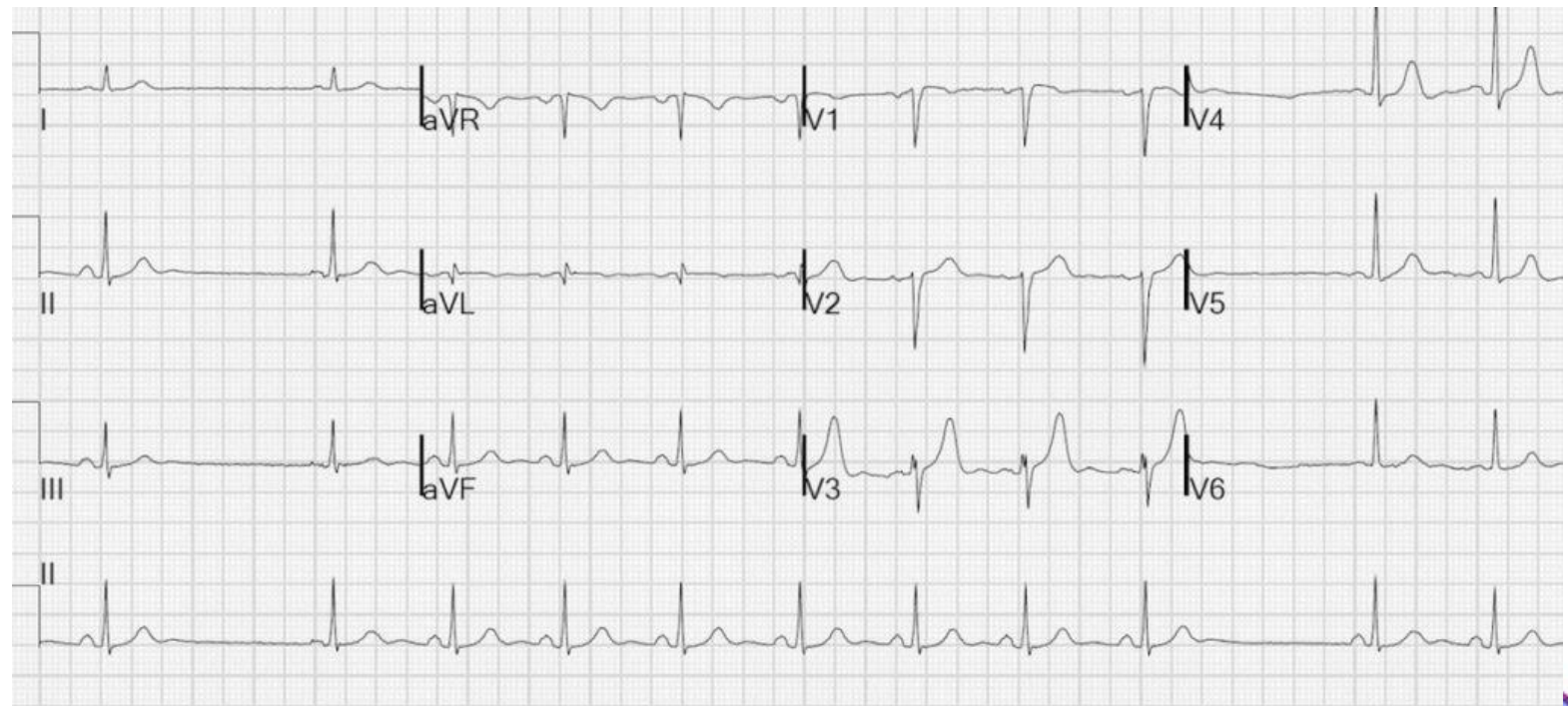
Indikace k trvalé kardiostimulaci:

A/ ano, je přítomna sinusová bradykardie

B/ ano, je přítomna významná pauza

C/ ano, kvůli oběma výše uvedeným

D/ ne, budeme pacienta dále sledovat

Indikace trvalé kardiostimulace

Muž, 85let, asymptomatický; Holter-EKG: SR, $\emptyset$ frekvence 64/min, v noci **40-50/min**, nejdelší **pauza 3,5s** na podkladě SA blokády

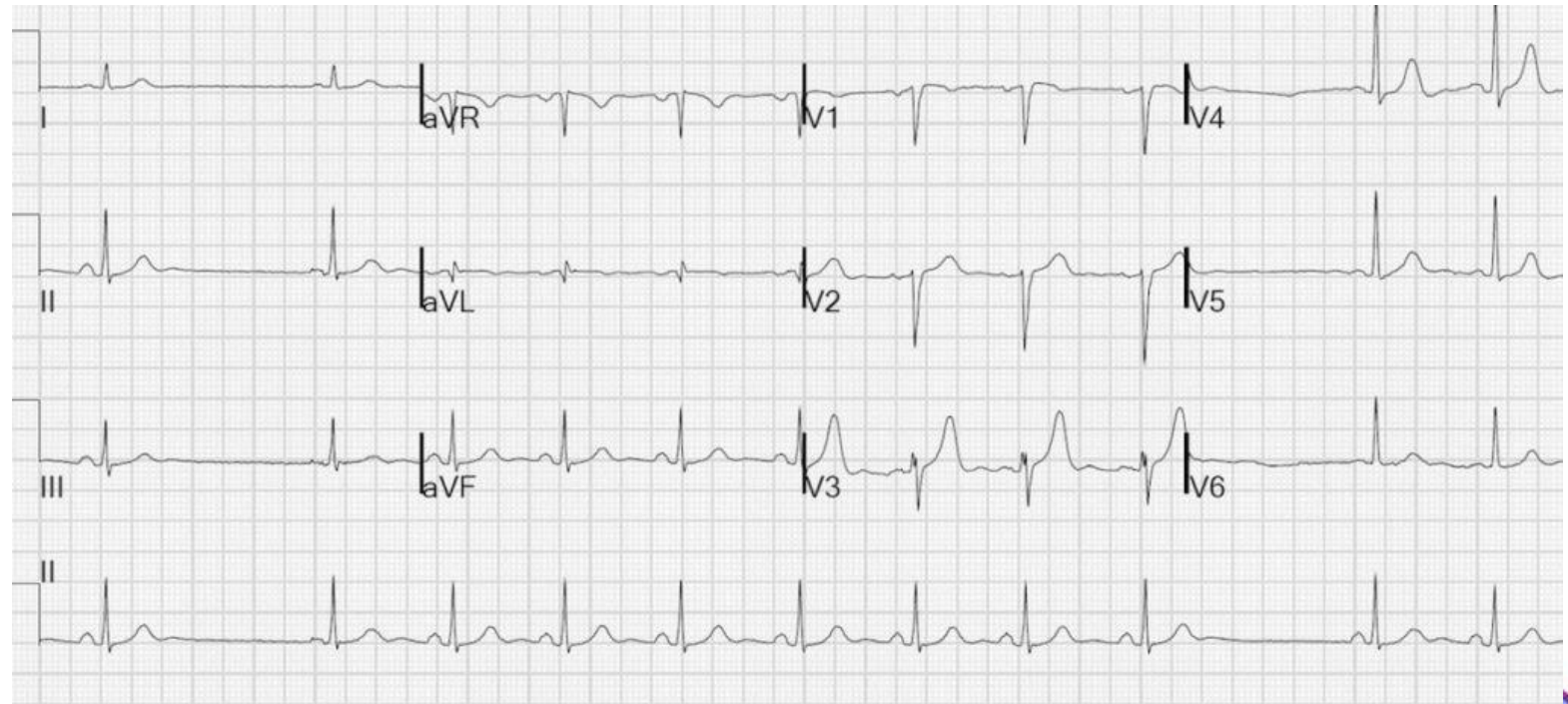
Indikace k trvalé kardiostimulaci:

A/ ano, je přítomna sinusová bradykardie

B/ ano, je přítomna významná pauza

C/ ano, kvůli oběma výše uvedeným

D/ ne, budeme pacienta dále sledovat

Indikace trvalé kardiostimulace

Prevalence and Prognostic Significance of Bradyarrhythmias in Patients Screened for Atrial Fibrillation vs Usual Care Post Hoc Analysis of the LOOP Randomized Clinical Trial

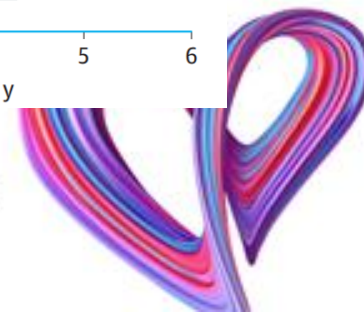
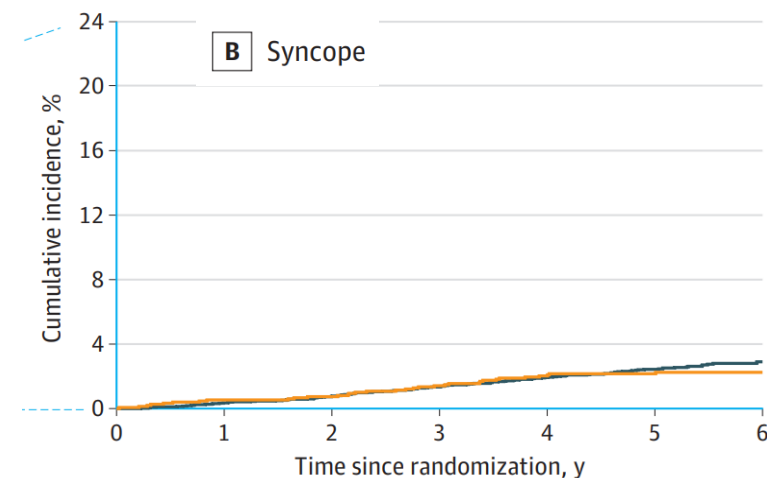
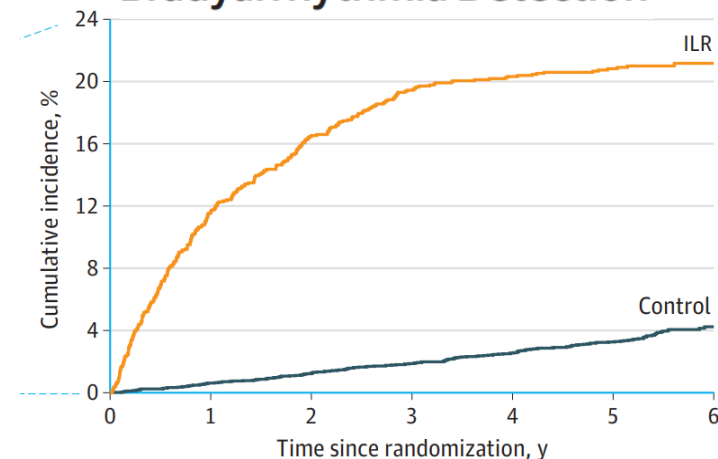
Søren Zøga Diederichsen, MD, PhD; Lucas Yixi Xing, MD; Diana My Frodi, MD; Emilie Katrine Kongebro, MD;
Ketil Jørgen Haugan, MD, PhD; Claus Graff, PhD; Søren Højberg, MD, PhD; Derk Krieger, MD, PhD;
Axel Brandes, MD, DMSc; Lars Køber, MD, DMSc; Jesper Hastrup Svendsen, MD, DMSc

CONCLUSIONS AND RELEVANCE More than 1 in 5 persons older than 70 years with cardiovascular risk factors can be diagnosed with bradyarrhythmias when long-term continuous monitoring for AF is applied. In this study, ILR screening led to a 6-fold increase in bradyarrhythmia diagnoses and a significant increase in pacemaker implantations compared with usual care but no change in the risk of syncope or sudden death.

Implantace KS 2,9% vs 4,5%

DIEDERICHSEN, Søren Zøga, Lucas Yixi XING, Diana My FRODI, et al. Prevalence and Prognostic Significance of Bradyarrhythmias in Patients Screened for Atrial Fibrillation vs Usual Care. *JAMA Cardiology* [online]. 2023, 8(4) [cit. 2023-05-11]. ISSN 2380-6583. Dostupné z: doi:10.1001/jamacardio.2022.5526

Bradyarrhythmia Detection

Indikace trvalé kardiostimulace

AV blokády - indikace

Symptomatická AV blokáda

=>

vždy indikována

Asymptomatická AV blokáda

=>

indikovány pouze AV blokády II.st. Mobitz a vyšší

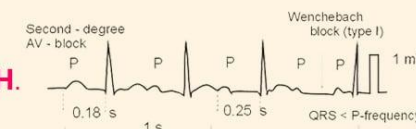
The Heart Block Poem

by the Princeton Surgical Group & [nurseslabs](#)

If the **R** is far from **P**,
then you have a **FIRST DEGREE**.

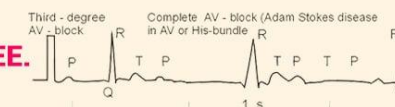
Longer, longer, longer, drop!
Then you have a **WENKEBACH**.

If some **Ps** don't get through,
then you have **MOBITZ II**.

If **Ps** and **Qs** don't agree,
then you have a **THIRD DEGREE**.

Indikace trvalé kardiostimulace

- Asymptomatická raménková blokáda či bifascikulární blok **nejsou** indikací (III/B)
- Synkopa v přítomnosti bifascikulární blokády: KS může být zvážen u křehkých pacientů (IIb/B)
- Reflexní synkopa s dokumentovanou bradykardií u pacientů > 40 let (tzn. pauza/evidence CI-CSS na ILR/během HUTT): KS je indikován (IA)

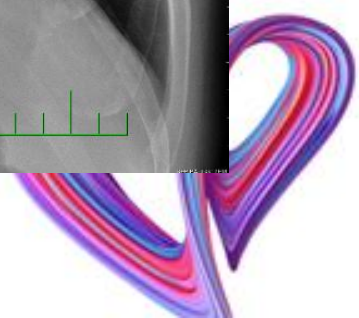
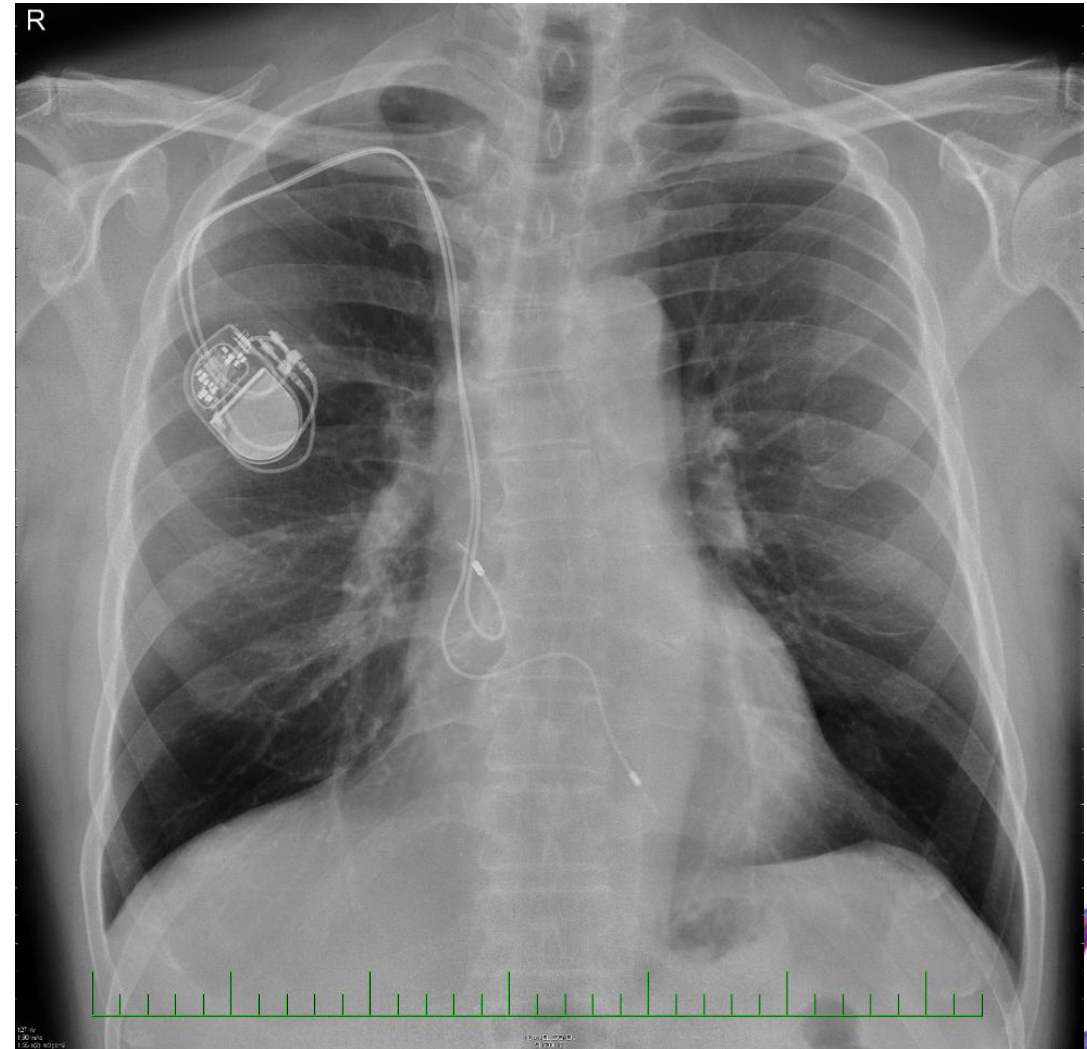
CI-CCS=kardioinhibiční syndrom karotického sinu

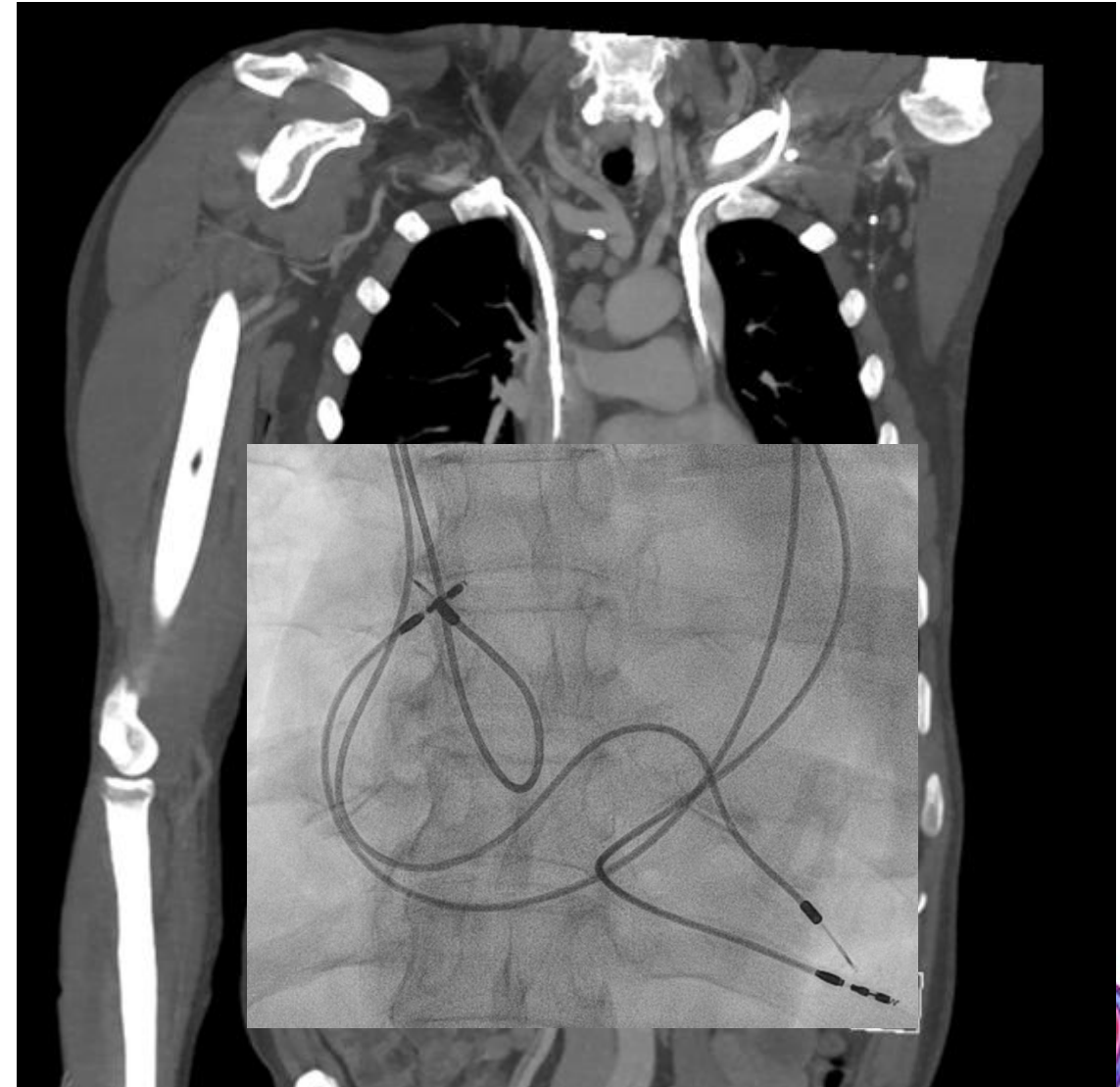
Komplikace – kazuisitka pana H.

- 2004 implantace 2D KS pro AVB II.st.
- 10/2005 zjištěna oligosymptomatická trombóza v. subclavia a v. axillaris vpravo
- 1. výměna 2014
- 2016 plicní embolie
- 2019 recidiva plicní embolie
- 2. výměna 12/2021
- 01/22 zjištěna porucha funkce síňové elektrody – nestimuluje
- 03/22 neúspěšný pokus o proniknutí skrze trombózu v. subclavia vpravo

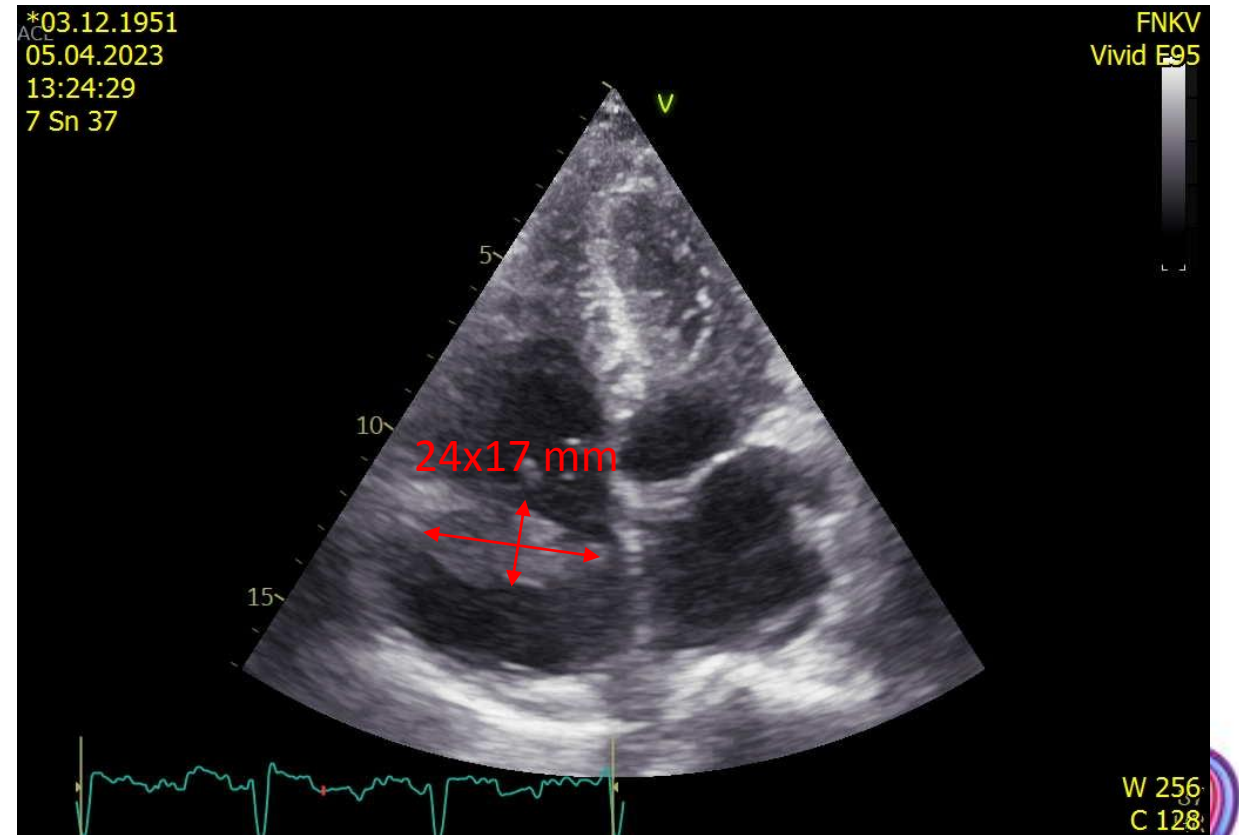
Komplikace – kazuistika

- 2004 implantace 2D KS pro AVB II.st.
- 10/2005 zjištěna oligosymptomatická trombóza v. subclavia a v. axillaris vpravo
- 1. výměna 2014
- 2016 plicní embolie
- 2019 recidiva plicní embolie
- 2. výměna 12/2021
- 01/22 zjištěna porucha funkce síňové elektrody – nestimuluje
- 03/22 neúspěšný pokus o proniknutí skrze trombózu v. subclavia vpravo
- **04/22 implantace síňové a komorové elektrody zleva cestou nově dg. perzistentní levostranné HDŽ**

Komplikace – kazuisitka

- 2004 implantace 2D KS pro AVB II.st.
- 10/2005 zjištěna oligosymptomatická trombóza v. subclavia a v. axillaris vpravo
- 1. výměna 2014
- 2016 plicní embolie
- 2019 recidiva plicní embolie
- 2. výměna 12/2021
- 01/22 zjištěna porucha funkce síňové elektrody – nestimuluje
- 03/22 neúspěšný pokus o proniknutí skrze trombózu v. subclavia vpravo
- 04/22 implantace síňové a komorové elektrody zleva cestou nově dg. perzistentní levostranné HDŽ
- **Příjem 13.2.2023 pro device IE, extrakce 24.2., etiologicky Aspergillus fumigatus**

Komplikace

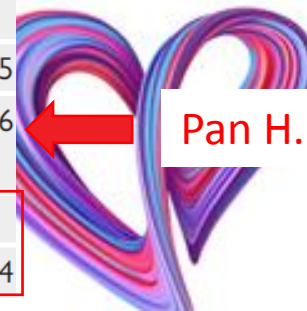
Any complication ^{354,639,690,692,695,707,722,723}	5–15
Mortality (<30 days) ^{354,694}	0.8–1.4

Incidence of complications after CIED therapy	%
Lead-related reintervention ^{354,639,690,692,695,700,701} (including dislodgement, malposition, subclavian crush syndrome, etc.)	1.0–5.9
CIED-related infections, <12 months ^{354,639,641,645,685,695,702}	0.7–1.7
Superficial infection ³⁵⁴	1.2
Pocket infections ³⁵⁴	0.4
Systemic infections ³⁵⁴	0.5
CIED-related infections, >12 months ^{702–709}	1.1–4.6
Pocket infections ⁷⁰²	1.3
Systemic infections ^{702,705}	0.5–1.2
Pneumothorax ^{354,658,690,692,700,701,707}	0.5–2.2
Haemothorax ⁶⁹⁵	0.1
Brachial plexus injury ⁶⁹⁵	<0.1
Cardiac perforation ^{354,663,690,692,695}	0.3–0.7
Coronary sinus dissection/perforation ^{710,288}	0.7–2.1
Revision due to pain/discomfort ^{354,690}	0.1–0.4
Diaphragmatic stimulation requiring reintervention ^{711,712,665,713}	0.5–5
Haematoma ^{354,639,650,652,654,690,700,714,715}	2.1–5.3
Tricuspid regurgitation ^{716–718}	5–15
Pacemaker syndrome ^{146,701,719}	1–20
Generator/lead problem ^{354,639,690}	0.1–1.5
Deep venous thrombosis (acute or chronic) ^{354,720,721}	0.1–2.6
Any complication ^{354,639,690,692,695,707,722,723}	5–15
Mortality (<30 days) ^{354,694}	0.8–1.4

← Pan H.

← Pan H.

← Pan H.

Komorová stimulace

Myokardiální stimulace

Konvenční

Leadless

Fyziologická
stimulace =
stimulace
převodního
systému

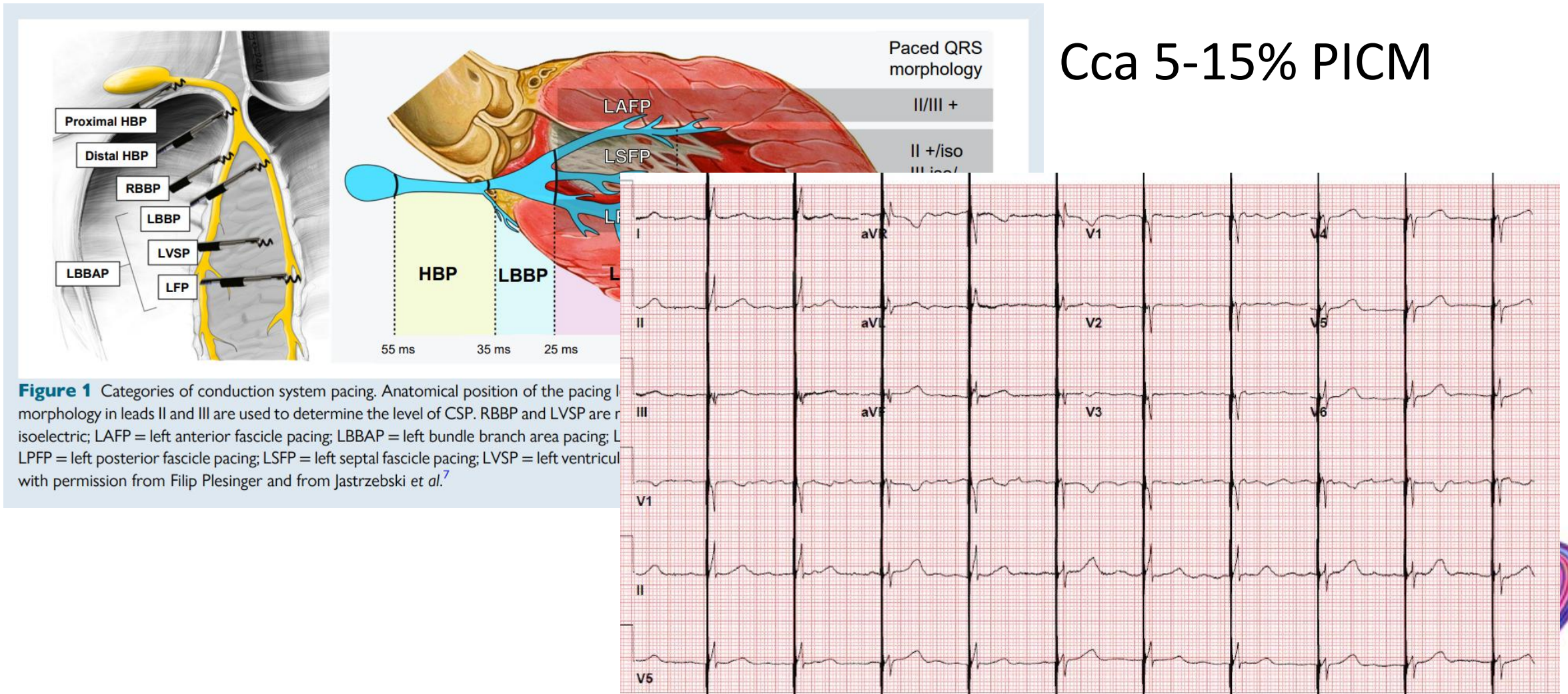
Pravokomorová

Levokomorová

Fyziologická stimulace

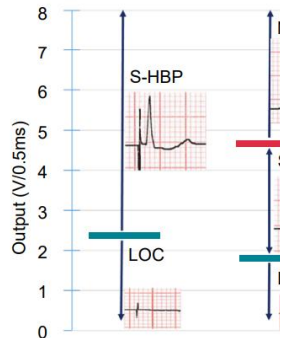
Cca 5-15% PICM

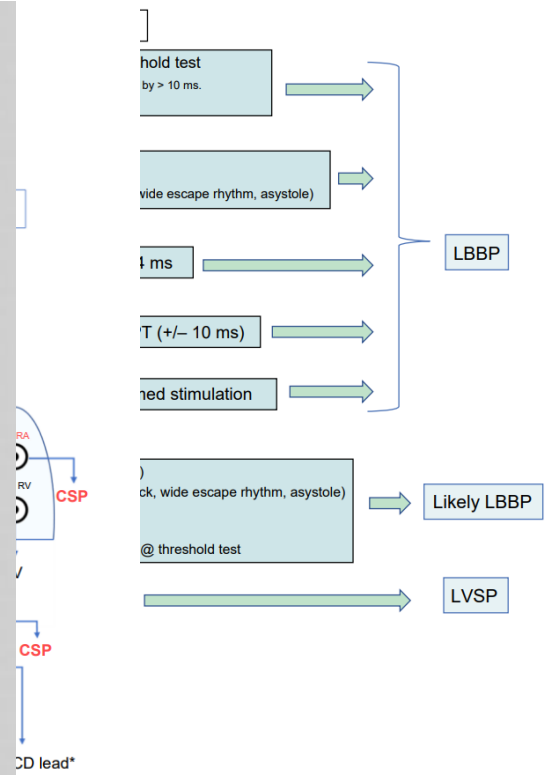
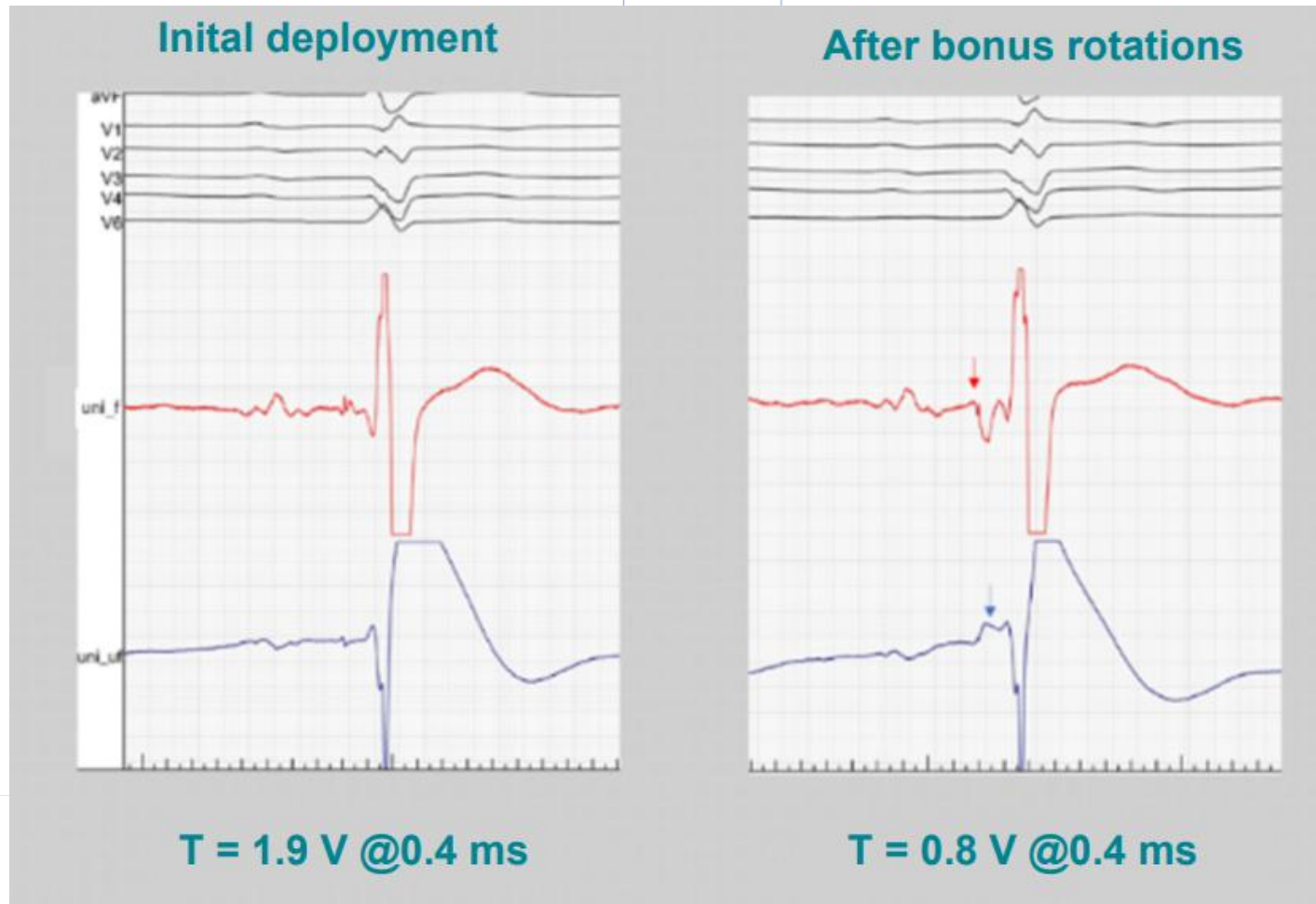
Fyziologická stimulace

Transitions in QRS mor

A

NS-HBP = non-selective
 S-HBP = selective Hi
 Myo = myocardial
 corr+/- = with/without
 LOC = loss of capt

Komplikace fyziologické stimulace

Complications attributed to the transeptal route of the pacing lead

Intraprocedural perforation into the LV cavity	93 (3.67%)
Delayed perforation into the LV cavity	2 (0.08%)
Acute chest pain	25 (0.98%)
Acute ST-segment elevation in multiple leads	6 (0.24%)
Acute coronary syndrome ^c	11 (0.43%)
Coronary vein fistula	7 (0.28%)
Coronary artery fistula	2 (0.08%)
Painful pacing/chest pain	4 (0.16%)
LBBAP lead unscrewable/trapped/damaged helix	11 (0.43%)
LBBAP lead dislodgement	38 (1.5%)
Threshold rise to an absolute value > 2 V	17 (0.67%)
Threshold rise > 1 V from baseline	18 (0.71%)
Threshold rise leading to re-intervention	4 (0.16%)
Stroke/TIA	0 (0)
Summary	209 (8.25%)

JASTRZĘBSKI, Marek, Grzegorz KIEŁBASA, Oscar CANO, et al. Left bundle branch area pacing outcomes: the multicentre European MELOS study. *European Heart Journal* [online]. 2022, 43(40), 4161-4173 [cit. 2023-05-07]. ISSN 0195-668X.

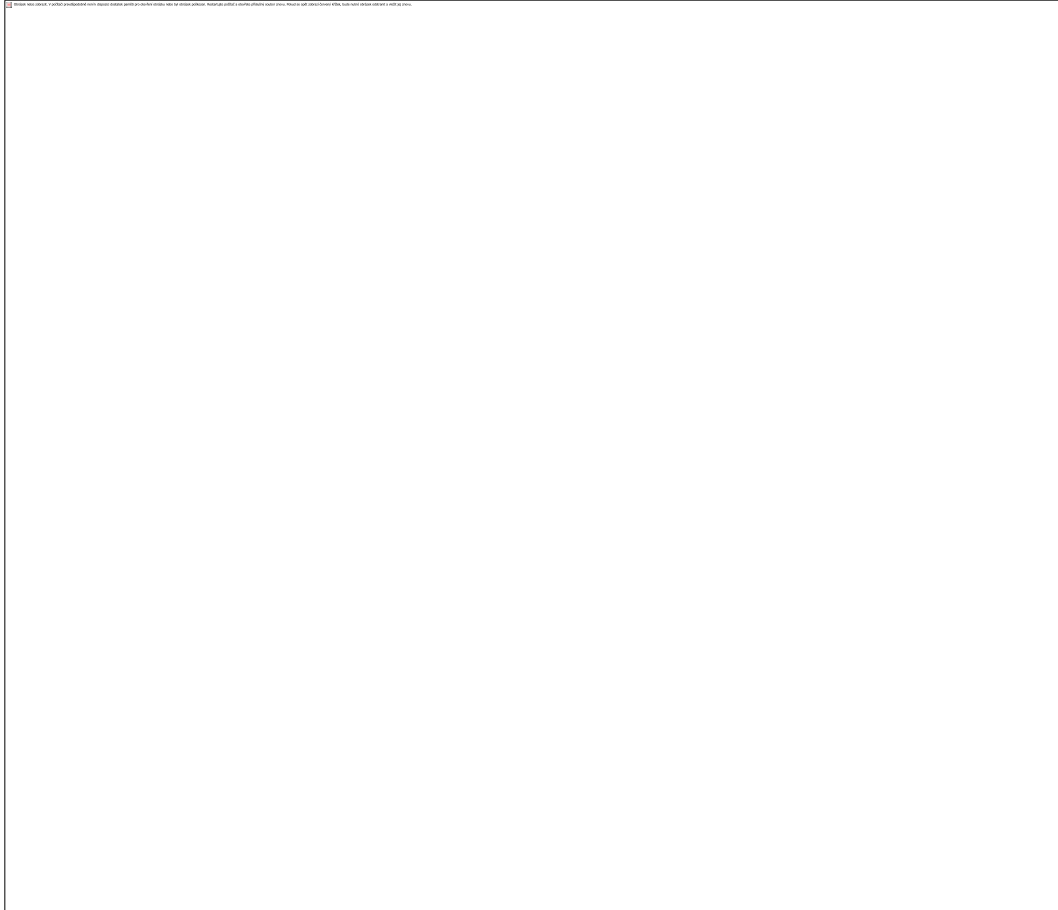
3,47%

Lead-related reintervention^{354,639,690,692,695,700,701}
(including dislodgement, malposition, subclavian crush syndrome, etc.)

1.0–5.9

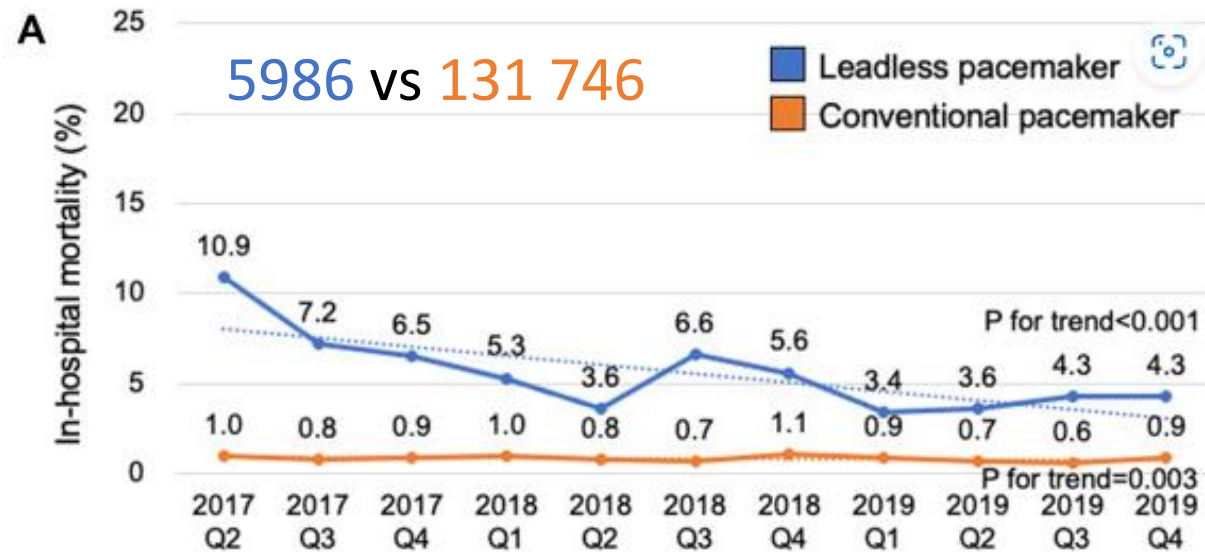

Leadless stimulator

Komplikace leadless pacemaku

	Leadless pacemaker	Conventional pacemaker
In-hospital mortality	299 (5.0)	1089 (0.8)
Cardiac effusion/perforation	75 (1.3)	398 (0.3)
Device-related complications	234 (3.9)	2871 (2.2)
Hematoma/hemorrhage/RBC transfusion	208 (3.5)	1112 (0.8)

Shrnutí

- Pečlivá indikace implantace kardiostimulátoru je základem úspěchu
- Fyziologická stimulace pro prevenci vzniku srdečního selhání (PICM)
- Leadless stimulace možná pro pacienty ohrožené infekcí

Děkuji za pozornost.

XXXI. VÝROČNÍ SJEZD
ČESKÉ KARDIOLOGICKÉ
SPOLEČNOSTI

